

14 juli 2016

'Zelfredzaamheid en maatschappelijke problemen vragen om sociaal werk'

De gemeente Arnhem bouwt de komende jaren de samenwerking af met de opbouwwerkers en participatiemedewerkers van Rijnstad. Sozio vraagt Luciënne van den Brand (foto), directeur van deze welzijnsorganisatie, naar haar reactie. 'Als je ambtenaren naar een wijk verhuist, heb je de problemen nog niet opgelost.'

(Foto: William Moore)

Ophef in Arnhem. De gemeente deelde op woensdag 6 juli aan welzijnsorganisatie Rijnstad mee dat ze vanaf nu steeds minder een beroep zal doen op de opbouwwerkers en participatiemedewerkers. Vervolgens schreef het internetplatform Arnhem Direct (een 'lokaal multimediaal platform voor & door Arnhemmers die bewust wonen en/of werken in Arnhem'): 'De gemeente Arnhem stopt in zijn geheel met wijkgericht werken'. Het was een wel heel vrije interpretatie van de feiten, maar het onderwerp stond in elk geval op ieders agenda.

Ambtenaar in de wijk

Wat zijn de feiten dan wel? De gemeente Arnhem is bezig met een 'kanteling' van de eigen werkwijze. Ambtenaren verhuizen de komende tijd letterlijk van hun werkplek in het stadhuis naar werkplekken in de wijken. De gemeente heeft hoge verwachtingen van deze nieuwe aanpak, genaamd 'Van Wijken Weten'. De ambtenaren leren zo het dna van de wijk kennen en kunnen beter dan nu (en samen met scholen en verenigingen) bepalen welke zorg wordt ingekocht, aldus de gemeente.

Erg goed

Rijnstad kan de gedachte erachter grotendeels volgen. 'Het is erg goed dat een gemeente letterlijk dichterbij inwoners gaat zitten,' zegt Rijnstad-directeur Luciënne van den Brand tegen Sozio. 'Hulde dat de afstand verkleind wordt! Wij zijn voorstander van Van Wijken Weten.' Van den Brand zegt ook: 'Het klinkt misschien wat raar uit mijn mond, maar ik snap dat de consequenties voor ons opbouwwerk groot zijn. Een deel van het klassieke opbouwwerk had een brugfunctie tussen burgers en overheid, en als de overheid meer de wijk in gaat, zijn er dus minder opbouwwerkers nodig.'

Bezwaar

Toch heeft Van den Brand een bezwaar tegen de ontwikkelingen in Arnhem. 'Als je ambtenaren naar de wijk verhuist, wil dat niet zeggen dat je in één klap alle problemen in die wijk hebt opgelost. Zelfredzaamheid van burgers vraagt om sociaal werk. Want juist sociaal werk is gericht

op zelfredzaamheid, op mensen laten groeien en op het goed benutten van de talenten van vrijwilligers.'

Maatschappelijke problemen

Van den Brand wijst op nog een aspect: in sommige wijken spelen grote maatschappelijke problemen. 'Ik maak me zorgen over overlast, armoede, polarisatie, jongeren die kansloos lijken te zijn. Voor het oplossen van zulke problemen is méér nodig dan een stuk gemeente de wijk in brengen.'

De gemeente Arnhem werkt sinds dit jaar met een aantal 'wijkteams leefomgeving'. Zijn zij niet geschikt om de maatschappelijke problemen aan te pakken? 'Het is me nog niet duidelijk wat de taak van die wijkteams precies is,' antwoordt Van den Brand. 'Worden het verlengstukken van de gemeente, een soort vraaggerichte loketten voor burgers? Worden het opdrachtgevers van zorg en welzijn en opdrachtgevers voor bouwprojecten? Of gaan ze bewoners actief ondersteunen?'

Belangrijke rol

Om die ondersteuning moet het gaan, en juist daarin kan opbouwwerk een belangrijke rol vervullen, zegt Van den Brand: 'Opbouwwerk is méér dan een brug tussen gemeente en burgers. Opbouwwerkers ondersteunen mensen in hun leefomgeving, vaak doen ze dat samen met vrijwilligers en vaak doen ze dat 's avonds en in het weekend. Ik verwacht niet dat de wijkteams leefomgeving deze taak oppakken.'

Smal gedacht

Van den Brand benadrukt nogmaals dat ze snapt dat er grote veranderingen nodig zijn. 'En dat het veel impact heeft op het opbouwwerk, weten we ook. Maar de gemeente heeft te weinig aandacht voor de omvang van de maatschappelijke problemen en het feit dat sommige wijkteams leefomgeving nog moeten starten. Bovendien is er relatief weinig overleg over hoe we samen kunnen zorgen dat de nieuwe werkwijze blijft aansluiten bij wat een wijk nodig heeft. Daarom kan ik niet goed snappen dat de samenwerking met onze opbouwwerkers en participatiemedewerkers wordt afgebouwd. Dat vind ik te smal gedacht.'

Bron: <http://www.sozio.nl/zelfredzaamheid-en-maatschappelijke--problemen-vragen-om-sociaal-werk/1026611>